

ЗНАКИ
УКРАЇНСЬКИХ
ВИДАВНИЦТВ

В И С Т А В К А
КНИЖНОЇ КУЛЬТУРИ
ПРИ МІЖНАРОДНЬОМУ
ЗІЗДІ БІБЛІОТЕКАРІВ
І ПРИЯТЕЛІВ КНИГИ
В ПРАЗІ Р.

1926

КАТАЛОГ
ВИСТАВКИ ЗНАКІВ
УКРАЇНСЬКИХ
ВИДАВНИЦТВ

Склав
Б. СІЧИНСЬКИЙ.

diasporiana.org.ua

Видавничі знаки, що з'явилися
рівночасно з друкарством, як охо-
роняючий засіб від підроблявань
і наслідувань видаваних друків,
первісно мали свій особливий ха-
рактер, що не зовсім відповідає
сучасному поняттю про фірмовий
видавничий знак.

Зпочатку це були знаки друка-
рських майстрів або власників
друкарень. Пізніше, друкарі, ба-
жаючи забезпечити свої видання,
вживали за фірмові знаки - герби
пануючих володарів, міст, впливо-
вих осіб то що.

На Україні найстарший відо-
мий видавничий знак належить
друкаря Івану Хведоровичу в пер-
шій друкованій на Україні книж-
ці, що вийшла у Львові в 1574 р.
Цей знак складається з багатого
ренесансового орнаменту і двох
картушів з гербом міста Львова
і знаком самого друкаря. Значно
скромніший знак Івана Хведоро-
вича бачимо в Острозькій біблії
1581 р. З інших найстарших зна-
ків звертають на себе увагу:

герб міста Львова на Грецько-українській грамоті 1519 р., герб Війська Запорозького у "Віршах на погреб гетм.Сагайдачного" 1620 р., монограма і знак київського друкаря Захара Копистинського з видань 1617 і 1625 років та ин.

Але більшість українських видань XVII і поч.XVIII ст. виходило з гербами тих осіб, що фондували друкарні або так чи инакше матеріально підтримували друкарську справу, або давали кошти на видання окремих книжок. Таким чином, герби фундаторів відображали подібну роллю, як і сучасні фірмові знаки приватних, громадських та державних видавництв.

На Україні в початку XVII ст. з таких фундаторів відомі фамілії кн.Острозьких, Кіселів, Корецьких, Дашатів, кн.Вишневецьких, Четвертинських, Болубанів та ин. В київських виданнях середини XVII ст. особливо часто бачимо герб Петра Могили. В кінці XVII і поч.XVIII ст. — герб гетм. Івана Мазени на виданнях київських,

чернігівських та закордонних/Алепо/.

В сучасній українській видавничій справі фірмові знаки/марки/знайшли широке примінення, особливо після революції 1917 р. За невеликим винятком майже всі українські видавництва мають свої видавничі знаки, рисунки котрих виконували кращі українські графіки та артисти-малярі.

Відповідаючи на нові умови життя та бажаючи задовольнити загальний потяг до кращої, з графічно-мистецького боку, книжки, деякі видавництва почали особливо дбати про свої видавничі знаки, улаштовуючи для цього спеціальні мистецькі конкурси чи то замовляючи рисунки окремим артистам-графікам.

З видавництв, що особливо плекали культуру видавничих знаків треба одмітити: накладню Михайла Таранька у Львові, Український Науковий Інститут Книгознавства в Києві, Державне Видавництво України Харків-Київ, Гурток Діячів Українського Мистецтва у Львові, В-во "Слово" в Києві, "Українська

архітектура" у Львові, В-во "До-
гос" у Львові, В-во "Пчівка" в
Ужгороді та ин.

КАТАЛОГ

ВИДАВНИЧІ ЗНАКИ XVI-XVIII ст.

1. Друкарський знак Івана Хведоревича, Львів, 1574. р.
2. Герб кн. Острозьких з Біблії 1580 р.
3. Друкарський знак Івана Хведоревича з Острозької біблії 1581 р.
4. Герб міста Львова на грецько-українській граматиці, Львів, 1591 р.
5. Герб Гедеона Болобана зі стратинського видання 1604 р.
6. Герб кн. Острозьких друкарні в Дермані 1605 р.
7. Монограма Захара Кошистинського, Київського видання 1617 р.

8. Знак друкарні Львівського Брацтва /Ставропігія/ печ. XVII ст.
9. Герб Війська Запорозького у Віршах на погреб гетьм. Сагайдачного, Київ, 1620 р.
10. Герб Єлисея Плетенецького у київських виданнях 1623 р.
11. Герб Кіселів львівської друкарні Сльозки, 1624 р.
12. Герб Долматів з київського видання 1624 р.
13. Герб К. Долматова з київського видання 1624 р.
14. Герб Григорія Долматова з київського видання 1625 р.
15. Герб Захара Копистинського, з київського видання 1625 р.
16. Герб кн. Корецьких із київського видання 1625 р.

17. Герб Д. і Б. Болосана зі Славяно-українського словника П. Беринди 1627 р.
18. Герб Петра Могили з київського видання 1628 р.
19. Герб Т. Замойського з київського видання 1631 р.
20. Герб кн. Вишневецьких з київського видання 1632 р.
21. Герб Могиливіз із київського видання 1632 р.
22. Герб Теодора Проскури - Суцанського з київського видання 1637 р.
23. Герб Б. Стеткевича з київського видання 1637 р.
24. Герб кн. Четвертинських із Театургіми А. Кальнофойського 1638 р.
25. Герб Максиміліана Вржозовського з київського вид. 1643 р.

26. Герб Йосипа Тризни з київського видання 1648 р.
27. Знак друкарні Брацтва у Львові друг. пол. XVII ст.
28. Герб Діонісія Болобана з київського видання 1658р.
29. Герб Шептицьких з видань в Уневі 1674 р.
30. Герб гетм. Івана Мазеви на виданнях кін. XVII і поч. XVIII ст.
31. Герб гетм. Івана Мазеви з арабської євангелії вид. в Алепо 1708 р. .
32. Герб Захаржевського з київського видання 1705 р.
33. Герб Йосафа Кроковського з київського видання 1710 р.
34. Герб гетм. Івана Скоропадського з "Ієіки Ієрополітики", київського видання 1712 р.

СУЧАСНІ ВИДАВНИЧІ ЗНАКИ.

АЛЕКСІЄВ Н., Київ.

35. Видавництво "Книгоспілка" Київ 1922 р.

АНТОНОВИЧ КАТЕРИНА, Київ.

36. В-во "Волошки", Київ 1917 р.

А.С.ХАРКІВ.

37. В-во "Червоний Шлях", Харків, 1923 р.

38. "Державне Видавництво України", Київ.

БУРЯЧОК ІВАН, Київ.

39. В-во "Давін", Київ.

БУТОВИЧ МИКОЛА, Ляйпціг.

40. В-во "Ратай", Берлін 1923 р.

41. Катеринославське Видавництво, Берлін 1922 р.

42. Те саме Видавництво.

ВОВК ЮРІЙ, Прага.

43. Накладня Михайла Таранька,
Львів, 1925 р.

ЖУК МИХАЙЛО, Київ.

44. В-во Головної Книжньої Пам'яті у Києві, 1919 р.

КОВЖУН ПАВЛО, Львів.

45. Гурток Діачів Українського
Мистецтва /ГДУМ/, Львів
1921 р.

46. В-во "Заграда", Львів 1922 р.

47. В-во "Живі гроби", Львів.

48. В-во "Громада", Львів.

49. Бібліотека "Меріама", Львів
1922 р.

50. В-во "Новгра", Львів 1923 р.

51. В-во "Новини", Львів

52. В-во "Українська архітектура",
Львів 1923 р.

53. "Січові Стрільці", Львів 1923р.

54-56. В-во "Логос".

57. В-во "Шлях", Львів.

58. Накладні Михайла Таранька,
Львів 1924 р.

59. "Скоб"-Пластова Бібліотека
тої самої накладні, Львів,
1924 р.

60. "Світ Дитини" тої самої накла-
дні, Львів 1925 р.

61. В-во "Українська радикальна
партія", Львів.

62. "Молода Україна" накладні Ми-
хайла Таранька, Львів, 1925р.

КОРНИЧУК, Прага.

63-64. "Український Громадський
Видавничий Фонд" Прага 1923р.

КРАЙКІВСЬКИЙ Ю., Відень.

65. В-во "Книжка", Відень.

66. В-во "Всесвітня Бібліотека",
Відень.

67. В-во "чайка", Відень.

КРИЧЕВСЬКИЙ ВАСИЛЬ, Київ.

68. "Український Науковий Інсти-
тут Книгознавства, Київ,
1924 р.

69. Той самий Інститут, Київ
1925 р.

КРИЧЕВСЬКИЙ /син/, Прага.

70. В-во "Пчолка", Ужгород 1924р.

КУРИЛАС ОСИП, Львів.

71. В-во "Світ Дитини"/накладня
Михайла Таранька/, Львів
1919 р.

ЛІСОВСЬКИЙ РОБЕРТ, Львів.

72. "Гурток Діячів Українського
Мистецтва", Львів 1922 р.

73. "Молода Україна" накладні Ми-
хайла Таранька, Львів 1922р.

74. Та сама накладня, Львів 1923р.

75. В-во "Українська Архітектура",
Львів 1923 р.

76. В-во "Нова українська школа",
Львів 1923 р.

МИХАЙЛІВ Юхим, Київ.

77. "Український Науковий Інсти-
тут Книгознавства, Київ
1923 р.

МОЗАЛЕВСЬКИЙ ІВАН, Берлін-Прага.

78. В-во "Українська молодь", Бер-
лін.

79. В-во Українського Університе-
ту в Празі, Прага 1924 р.

80. В-во "Дзвін", Прага 1925 р.

ОМЕЛЬЧЕНКО ПЕТРО, Прага.

81. В-во "Кобзар", Прага.

82. В-во "Сіяч", Прага 1924 р.

83. В-во "Сонцецвіт", Прага 1924 р.

84. В-во "Чорномор", Прага.

ПОГРЕБНЯК М., Катеринослав.

85. Українське Видавництво в Сі-
чеславі, Січеслав 1919 р.

САМОКІШ.

86. Українська Накладня Оренштей-
на, Берлін 1920 р.

СЕРЕДА АНТІН, Київ.

87. Видавниче Товариство "Друкарь";
Київ 1918 р.

СІЧИНСЬКИЙ ВОЛОДИМИР, Львів-
Прага.

88. Українська Накладня Оренштей-
на, Берлін 1920 р.

89. В-во "Червона калина", Львів
1922 р.

90. В-во "Українська Спілка",
Львів 1922 р.

91. Накладня Михайла Таранька,
Львів 1922 р.

92-93. В-во "Нова Україна", Прага
1923 р.

94. В-во "Українська Архітектура";
Прага 1924 р.

95. То саме видавництво, Прага
1926 р.

96. В-во "Сіяч", Прага 1925 р.

НЕВІДОМИХ АВТОРІВ.

97. В-во "Бистриця" Станиславів.

98-99. Всеукраїнське Державне Ви-
давництво, Київ.

100. То саме Видавництво, Одеса.

101. Державне Видавництво України,
Київ.

102. То саме Видавництво, Харків.

103. В-во "День", Київ.

104. В-во Г. Гасенка "По світу".

105. В-во "Земля", Відень.

106. В-во "Книгоспілка", Київ.

107. Видавництво Національного Му-
зея, Львів 1920 р.

108. Одеська Громадська Бібліоте-
ка, Одеса.

109. "Рідна Школа"/Українське Пе-
дагогічне Т-во/, Львів.

110-111. В-во "Слово", Київ.

112. В-во "Союз", Харків.

113. "Товариство Українських Пись-
менників", Київ.

114. В-во "Трембіта" Львів.

115-116. Українська Видавнича Спі-
лка, Львів.

117. В-во Української Господар-
ської Академії в Подєбрадах.

118. В-во "Українська Старовина".

119. В-во "Українське Слово", Бер-
лін 1921 р.

120. Український Науковий Інститут Книгознавства, Київ 1925р.
121. В-во "Учітєся брати мої", Львів 1922 р.
122. В-во "чайка", Відень 1921 р.
123. В-во "чао", Київ.
124. В-во "Шлях освіти", Харків.
125. В-во "Споживач", Катеринослав 1919 р.
126. В-во "Дніпросоюз", Київ 1920р.
127. В-во "Вік", Київ, кін. XIX ст., робота В. Кричевського.
-

Коллекція зазначених в катальозі історичних знаків, відбитих фотографічним способом на грубому папері розміру листовних карток, коштує 40 Кч.

Спис ілюстрацій каталога.

Знак Фугаря Івана Хведоровича.
Львів 1974 р.-----ст. 3

Знак Видавничого Товариства "Сло-
во", Київ-----" 7

Юхим Михайлів: Знак Українсько-
го Наукового Інституту Кни-
гознавства, Київ 1923 р.-----"13

Павло Ковжун: Знак Гуртка Дія-
чів Українського Естетства,
Львів 1921 р.-----"14

Роберт Лісовський: Знак Україн-
ського Громадського Видавни-
чого Фонду, Прага 1926 р.-----"31

Друковано

200 примірників

Накладом Комітета по улашту-
ванню Українського Відділу
Міжнародньої Виставки Книж-
ньої Культури, Прага, Червень
1926 р. Технічне виконання

Видавництва

"Сіяч"

